

THÁI BÌNH - HƯNG YÊN

Cơ hội mới từ một vùng đất hội tụ

(tiếp theo và hết)

Các trường học ở Thái Bình được đầu tư xây dựng khang trang.

KỶ 11: GẮN KẾT TRI THỨC, VỮNG BƯỚC TƯƠNG LAI

Từ bao đời nay, vùng đồng bằng sông Hồng được bồi đắp phù sa bởi những dòng sông không chỉ cho mùa màng tươi tốt, trù phú mà còn sản sinh ra những thế hệ hiền tài, góp phần làm rạng danh non sông. Nằm trong mạch nguồn chung ấy, hai tỉnh Thái Bình và Hưng Yên - nơi “địa linh nhân kiệt” từ lâu đã ghi dấu như những miền quê anh hùng, con người giàu truyền thống hiếu học. Giữa dòng chảy hội nhập và đổi mới, giáo dục và khuyến học tiếp tục trở thành điểm tựa, động lực để Thái Bình - Hưng Yên bút phá mạnh mẽ, là vùng đất hội tụ của tri thức, nhân tài.

Hiếu học - dòng chảy bền bỉ trong mạch nguồn văn hóa

Nếu Hưng Yên từng được mệnh danh là “tiểu Tràng An”, nơi đào tạo hàng trăm vị tiến sĩ thì Thái Bình cũng tự hào là quê hương của nhiều nhà khoa bảng, danh nhân đất Việt, có nhiều đóng góp cho sự nghiệp xây dựng đất nước.

Trong 845 năm Hán học, Hưng Yên có 228 người thi đỗ đại khoa được ghi danh ở bia Văn Miếu (thôn Xích Đằng, phường Lam Sơn, thành phố Hưng Yên), trong đó có 8/53 trạng nguyên của cả nước. Sứ sách lưu danh và nhân dân ghi nhận những đóng góp lớn lao của đội ngũ các nhà cử nghiệp đối với sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước trên tất cả các lĩnh vực như: Lê Như Hổ, Hồng Hà nữ sĩ Đoàn Thị Điểm, Hải Thượng Lãn ông Lê Hữu Trác... Trong thời kỳ hiện đại, Hưng Yên còn là địa danh tiêu biểu của phong trào thi đua “Hai tốt”, phong trào xây dựng tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa. Nơi đây đã sinh dưỡng nhiều người con ưu tú như Cố Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh và nhiều

Giờ tin học của học sinh Trường THPT Chuyên Hưng Yên.

văn nghệ sĩ, tướng lĩnh, trí thức lớn như Giáo sư Dương Quảng Hàm; họa sĩ Tô Ngọc Vân...

Hòa cùng dòng chảy đó, Thái Bình có hơn 120 đại khoa. Đa phần các trí thức đại khoa đã thực hiện được hoài bão lập công, lập ngôn, lập danh ở từng lĩnh vực khác nhau trong xây dựng đất nước. Nhiều nhà khoa bảng của Thái Bình trở thành những danh nhân đất Việt hoặc có trước

tác về các lĩnh vực sử học, văn học, luật pháp... Tiêu biểu như: Quách Đình Bảo, Bùi Sĩ Tiêm, Lê Quý Đôn, Nguyễn Quang Bích, Đào Nguyễn Phổ... Thời Pháp thuộc, những năm đầu của thế kỷ XX, ngoài ý muốn của chính quyền thực dân, những người yêu nước, những nho sĩ, quan lại đã từ quan về quê mở trường dạy học. Ở nhiều nơi trong tỉnh Thái Bình, phong trào học chữ Quốc ngữ nở rộ, qua

đó xuất hiện một đội ngũ trí thức mới và là lực lượng chính tiếp thu chủ nghĩa Mác - Lênin, họ trở thành những nhà hoạt động cách mạng, chiến sĩ, đảng viên cộng sản gieo hạt giống cách mạng, tiêu biểu như: Nguyễn Đức Cảnh, Nguyễn Văn Năng, Nguyễn Danh Đối... Tinh thần yêu nước và hiếu học ấy tiếp tục được các thế hệ kế thừa, phát huy, làm rạng danh quê hương, đất nước.

Giáo dục - nền móng cho tương lai phát triển bền vững

Tiếp bước tiến nhân, các thế hệ giáo viên, học sinh Thái Bình, Hưng Yên không ngừng nỗ lực, nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập, đạt nhiều thành tích cao. Quy mô trường lớp mở rộng, chất lượng giáo dục đại trà và mũi nhọn đều tăng. Các mô hình trường học thông minh, dạy học tích hợp STEM, lớp học ngoại ngữ chuẩn quốc tế... được triển khai hiệu quả. Công nghệ thông tin được ứng dụng trong giảng dạy, quản lý, hướng tới chuyển đổi số toàn diện trong giáo dục.

Theo báo cáo của Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Hưng Yên, đến hết học kỳ I năm học 2024 - 2025, toàn tỉnh có 400/479 trường đạt chuẩn quốc gia; 100% cơ sở giáo dục sử dụng hệ thống thông tin giáo dục, kết nối cơ sở dữ liệu ngành; 100% thủ tục hành chính thực hiện qua phần mềm một cửa; thí điểm thành công thi trực tuyến xác thực bằng căn cước công dân. Năm học 2023 - 2024, tỷ lệ học sinh hoàn thành chương trình tiểu học đạt 99,83%; tốt nghiệp THCS đạt 99,64%; tốt nghiệp THPT đạt 99,53%; 66,7% học sinh dự thi học sinh giỏi quốc gia THPT đạt giải. Tại Thái Bình, 91,5% trường được công nhận đạt chuẩn quốc gia; 94,9% giáo viên đạt chuẩn đào tạo trở lên; 96,33% học sinh học tiếng Anh; 81,07% học sinh học tin học. Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024, kết quả điểm trung bình các môn thi tốt nghiệp, Thái Bình xếp thứ 11/63 tỉnh, thành phố; tỷ lệ học sinh tốt nghiệp đạt 99,9%, môn Tiếng Anh xếp thứ 12/63 tỉnh, thành phố; trên 70% học sinh đỗ đại học, cao đẳng; nhiều em đỗ trường top đầu. Trong 5 năm qua, Thái Bình có 196 học sinh đạt giải trong kỳ thi chọn học sinh giỏi quốc gia; 1.992 học sinh đạt giải trong kỳ thi chọn học sinh giỏi lớp 9; 5.471 học sinh đạt giải trong kỳ thi chọn học sinh giỏi lớp 12.

Những kết quả ấn tượng này là nền tảng vững chắc để giáo dục hai tỉnh phát triển bền vững, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong giai đoạn mới.

Phát triển nguồn nhân lực - thích ứng thị trường

Những năm gần đây, sự đầu tư mạnh mẽ của các doanh nghiệp trong và ngoài nước vào Thái Bình, Hưng Yên đã mở ra hàng nghìn cơ hội việc làm nhưng

cũng đặt ra yêu cầu cao về chất lượng nguồn nhân lực. Trước thực tế đó, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN) tại hai tỉnh đã chủ động đổi mới nội dung, phương pháp đào tạo, gắn chặt với nhu cầu thực tiễn. Mô hình liên kết giữa nhà trường - doanh nghiệp - địa phương được đẩy mạnh, tạo nền tảng vững chắc cho phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Hai tỉnh ban hành nhiều chính sách thúc đẩy GDNN, hỗ trợ đào tạo ngành nghề trọng điểm, tạo điều kiện cho học sinh tốt nghiệp THCS theo học trung cấp, chương trình chất lượng cao. Hưng Yên hiện có 3 trường đại học, 10 trường cao đẳng, 6 trường trung cấp và 10 trung tâm GDNN. Hàng năm, hàng chục nghìn lao động được đào tạo nghề, trong đó trên 70% thuộc lĩnh vực công nghiệp, dịch vụ. Tính đẩy mạnh tuyển tuyển, thực hiện đầy đủ chính sách ưu đãi, sắp xếp mạng lưới GDNN phù hợp quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội.

Tại Thái Bình có 2 trường đại học, 4 trường cao đẳng, 5 trường trung cấp, 15 trung tâm GDNN (bao gồm cả trung tâm GDNN - giáo dục thường xuyên). Theo bà Hà Thị Thu Phương, Phó Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Thái Bình, công tác hướng nghiệp, phân luồng học sinh được đẩy mạnh thông qua hoạt động trải nghiệm, ngày hội STEM, tư vấn tuyển sinh... Đáng chú ý, các nhà trường còn phối hợp đưa học sinh tham quan, trải nghiệm thực tế tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh. Những trải nghiệm này giúp học sinh hình dung rõ hơn về công việc tương lai, từ đó lựa chọn hướng đi phù hợp sau khi hoàn thành bậc THCS hoặc THPT. Tính riêng trong năm 2024, Thái Bình tuyển sinh và đào tạo 39.000 người học nghề; tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng cấp, chứng chỉ đạt 25,8%. Đây là nguồn lực quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng nhân lực địa phương, đáp ứng yêu cầu chuyển dịch cơ cấu lao động, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn mới.

Với các điều kiện sẵn có về hệ thống các cơ sở GDNN, đội ngũ giáo viên, sự đồng hành tích cực từ doanh nghiệp, tỉnh Hưng Yên mới sẽ có điều kiện thuận lợi để xây dựng chiến lược đào tạo dài hạn, đồng bộ, theo hướng mới, linh hoạt và gắn chặt với nhu cầu của thị trường lao động, góp phần cung ứng nguồn nhân lực chất lượng cao cho quá trình phát triển bền vững và hội nhập.

Ông Vũ Mạnh Hiến, Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh Thái Bình

Truyền thống hiếu học của Thái Bình, Hưng Yên được vun đắp từ các vùng quê, gia đình, dòng họ và tiếp tục được khơi dậy nhờ sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền, sự ủng hộ của doanh nghiệp, nhân dân. Đây là nền tảng vững chắc cho phong trào khuyến học, khuyến tài. Việc hợp nhất hai tỉnh mở ra cơ hội nâng tầm

vị thế, củng cố tổ chức và nâng cao hiệu quả hoạt động của Hội Khuyến học. Với tinh thần đoàn kết và khát vọng phát triển, Hội sẽ tiếp tục đồng hành cùng ngành giáo dục và toàn xã hội trong xây dựng xã hội học tập thực chất, góp phần đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao - yếu tố then chốt cho hội nhập và phát triển trong thời đại mới.

Ông Đặng Nguyễn Mạnh, Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Nghề Thái Bình

Sáp nhập Trường Cao đẳng Nghề Thái Bình với Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Tô Hiệu (Hưng Yên) là cơ hội mở rộng ngành nghề, tăng quy mô và chất lượng đào tạo. Dù bước đầu còn nhiều khó khăn, song tin tưởng rằng quá trình này sẽ sớm ổn định, tạo nền tảng vững chắc cho một cơ sở đào tạo có năng lực

đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Hưng Yên mới.

Nhà giáo ưu tú Trần Thị Thục, Hiệu trưởng Trường Tiểu học Đình Cao, huyện Phú Cũ (tỉnh Hưng Yên)

Việc hợp nhất hai tỉnh Thái Bình, Hưng Yên sẽ mở ra cơ hội phát triển kinh tế - xã hội lớn hơn, tạo điều kiện thuận lợi để giáo dục hai địa phương cùng nâng tầm. Sự kết nối nguồn lực sẽ giúp mở rộng mạng lưới trường lớp, chuẩn hóa cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên và chương trình đào tạo. Những mô hình giáo dục tiên tiến, kinh nghiệm quản lý hiệu quả sẽ được kế thừa và nhân rộng, phát hiện, bồi dưỡng những “hạt giống vàng” cho tương lai.

Tri thức hội tụ - khơi dậy khát vọng

Khi Thái Bình - Hưng Yên hợp nhất thành đơn vị hành chính mới, đây sẽ là nơi hội tụ tri thức, khát vọng vươn lên bằng giáo dục. Em Đặng Lê Nguyễn Vũ, cựu học sinh Trường THPT Bắc Duyên Hà (Thái Bình), vô địch Đường lên đỉnh Olympia năm 2022, hiện du học tại Australia chia sẻ: Em lớn lên trong gia đình coi trọng việc học và ngôi trường đầy cảm hứng. Sự quan tâm của thầy cô, kỳ vọng của gia đình và truyền thống quê hương tiếp thêm cho em nghị lực theo đuổi đam mê khoa học. Em Tạ Đức Duy, học sinh lớp 12 chuyên Vật lý, Trường THPT Chuyên Hưng Yên, đạt giải nhì quốc gia môn Vật lý chia sẻ: Truyền thống khoa bảng của Hưng Yên luôn nhắc em nỗ lực để xứng đáng với thế hệ di

trước. Mỗi giải thưởng em đạt được không chỉ là kết quả rèn luyện cá nhân mà còn là món quà tri ân quê hương - nơi đã cho em niềm tin và hành trang tri thức.

Nhà nghiên cứu văn hóa Nguyễn Thanh nhận định: Thái Bình - Hưng Yên là hai tỉnh giàu truyền thống, nơi tinh thần hiếu học không chỉ là giá trị gia đình mà đã trở thành bản sắc cộng đồng. Đây là vùng đất có di sản khoa bảng rực rỡ và sự chuyển mình trong thời đại số. Sự hội tụ giữa tri thức xưa và khát vọng đổi mới là động lực để Thái Bình - Hưng Yên bút phá, định vị vai trò trung tâm giáo dục, khoa học và nguồn nhân lực chất lượng cao của vùng đồng bằng sông Hồng và cả nước.

NHÓM PHỎNG VẤN

Khẩn trương sản xuất vụ mùa

Nông dân xã Đông Mỹ (thành phố Thái Bình) làm đất chuẩn bị gieo cấy lúa mùa.

Tước yêu cầu cấp thiết của thời vụ, các địa phương có diện tích sản xuất nông nghiệp trên địa bàn thành phố đang huy động tối đa nhân lực, máy móc, tập trung làm đất, xuống giống chuẩn bị cho sản xuất vụ mùa theo

đúng kế hoạch đề ra.

Hiện nay, diện tích lúa xuân trên địa bàn thành phố đã thu hoạch xong, các địa phương chuyển trọng tâm sang chuẩn bị các điều kiện gieo cấy lúa mùa. Dựa trên thời tiết đồng đất, các địa phương quy hoạch vùng

sản xuất theo trà và giống lúa, chọn phương thức gieo cấy phù hợp trên từng cánh đồng. Việc lấy nước, làm đất được triển khai ngay ở những diện tích lúa xuân đã thu hoạch xong. Cùng với đó, các HTX DVNN tăng cường triển khai các dịch

vụ thỏa thuận: cung ứng giống, vật tư phân bón...

Tại xã Vũ Đông, ngay từ sáng sớm, nông dân đã xuống đồng làm đất, gieo mạ. Ông Nguyễn Văn Sơn, chủ máy làm đất thôn Đình Phùng cho biết: Do thời tiết, năm nay lúa xuân thu hoạch muộn hơn so với mọi năm. Để đạt hiệu quả, thời điểm lúa chín có mưa liên tiếp nên tiến độ gặt cũng chậm lại. Do thời gian chuyển giữa 2 vụ rất ngắn, không kịp nghỉ, ngay sau khi thu hoạch xong lúa xuân tôi bắt tay vào làm cỏ và cấy lúa mùa. Trên cánh đồng, khi chiếc máy gặt đang thu hoạch những diện tích cuối cùng cũng là lúc những chiếc máy làm đất hối hả chuẩn bị cho mùa vụ mới. Lặn lội từ tỉnh Quảng Trị ra Thái Bình thuê, mượn ruộng gieo cấy với diện tích gần 90 mẫu, những ngày qua, vợ chồng anh Nguyễn Văn Thanh làm ngày làm

đêm để kịp thu xuân, làm mùa theo đúng khung thời vụ của địa phương. Anh Thanh chia sẻ: Năm nay, lúa tại Thái Bình được mùa, trung bình đạt trên 250kg/sào. Những ngày qua, vợ chồng tôi thuê thêm người vừa thu hoạch vừa gieo mạ khay, làm đất để gieo cấy lúa mùa cho kịp thời vụ. Lúa xuân được mùa, được giá là động lực khích lệ nông dân tích cực sản xuất vụ mùa.

Ông Nguyễn Đình Duyệt, Giám đốc HTX KD DVNN xã Vũ Lạc cho biết: Vụ xuân năm nay, năng suất lúa tại xã Vũ Lạc trung bình đạt 70 tạ/ha. Vụ này, xã có 50ha cấy lúa Nhật ĐS1 liên kết với công ty. Diện tích này cho năng suất đạt 300kg thóc tươi/sào, với giá bán 7.700 đồng/kg, nhiều nông dân có thu nhập cao so với sản xuất tự do. Trong bối cảnh thời vụ gấp gáp, HTX đã chủ động xây dựng, triển khai để án sản xuất vụ mùa từ sớm, tuyên truyền, đôn đốc người dân thu hoạch nhanh, gặt lúa xuân, điều tiết nước hợp lý đồng thời huy động máy móc tập trung làm đất. Với mục tiêu gieo cấy hết 385ha bằng các giống BC15, Đài thơm

8, lúa Nhật, HTX tiếp tục tuyên truyền, hướng dẫn nông dân không đốt rơm rạ gây ô nhiễm môi trường; triển khai vệ sinh đồng ruộng, cày vùi rơm rạ sớm kết hợp xử lý bằng các chế phẩm sinh học, vôi bột, bón phân hữu cơ để phân hủy nhanh rơm rạ, hạn chế ngộ độc hữu cơ đầu vụ và nguồn sâu bệnh lây lan cho vụ mùa, tăng hiệu quả sử dụng phân bón, phân đầu hoàn thành gieo cấy trước ngày 20/7.

Diện tích canh tác nông nghiệp bị chia cắt bởi đô thị hóa và các khu công nghiệp, chênh lệch cao độ giữa các vùng không đồng đều, phía Bắc sông Trà Lý xa cửa tiêu... Nhận định những khó khăn trong công tác điều tiết nước phục vụ sản xuất, thời gian qua, Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi thành phố đã hành mực nước linh hoạt, chủ động tưới, tiêu, không để úng, hạn xảy ra. Ông Đặng Quang Huy, Giám đốc Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi thành phố cho biết: Bước vào vụ mùa năm 2025, Xí nghiệp đã sửa chữa các cống dưới đê, cống đập nội đồng; tu bổ, sửa chữa, thay thế thiết

bị trạm bơm... xong trước ngày 15/6, bảo đảm công trình vận hành an toàn, phát huy hết năng lực phục vụ tốt cho công tác tưới, tiêu. Đối với công trình tu bổ lớn, Xí nghiệp đang tiến hành kê và nạo vét kênh Hiệp Trung, xã Đông Hòa với chiều dài 1,6km, nạo vét kênh T9, xã Vũ Phúc chiều dài 1,7km nhằm nâng cao năng lực điều tiết nước. Bên cạnh đó, Xí nghiệp tập trung tổ chức thu vớt bèo bống, vật cản, giải phóng dòng chảy, bảm sát diễn biến của thời tiết,

tình hình sản xuất của các địa phương để thực hiện tốt phương án tưới, tiêu, khai thác tối đa năng lực công trình cung cấp nước và phòng, chống úng từ xa.

Trong điều kiện các cấp, ngành đang tập trung thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy chính quyền địa phương hai cấp, các địa phương, nông dân thành phố vẫn chủ động, tích cực sản xuất, bằm đồng, bằm ruộng, phân đầu giành vụ mùa thắng lợi.

NGÂN HUYỀN

Theo thời vụ, mạ khay gieo từ ngày 25/6 - 5/7/2025.